

F. t. l. vedr. søloven

skibe og de nævnte andre statsskibe ikke gøres til genstand for udlæg, udpantning, arrest eller anden retslig tilbageholdelse. Sager vedrørende sådanne skibe kan alene rejses ved en kompetent domstol i den stat, som ejer eller benytter skibet.

Som anført foran er formålet med de foreslåede bestemmelser at sikre de skadelidte erstatning for HNS-skader. Dette formål tilsiger, at disse regler også bør gælde for krigsskibe mv., dersom HNS-skader fra sådanne skibe medfører skader her i landet, eller der træffes foranstaltninger for at afværge eller begrænse sådanne skader.

Herefter vil bestemmelserne i hvert fald finde anvendelse på HNS-skader forårsaget af danske krigsskibe her i landet. Hvad angår udenlandske krigsskibe, er det nok tvivlsomt, om der her i landet vil kunne anlægges sag mod sådanne skibe, jf. § 2 i den ovennævnte lov om fremmede statsskibe. I sådanne tilfælde må erstatningsspørgsmålet finde sin løsning gennem forhandlinger med den pågældende fremmede stat. Det vil i så fald være en fordel for eventuelle danske skadelidende at kunne henvise til, at selv udenlandske statsskibe er underkastet lovens regler om objektivi ansvar for HNS-skader i Danmark. Det er i øvrigt et almindeligt internationalt privatretligt princip, at "lex loci delicti", dvs. loven, i det land, hvor skaden er sket, skal anvendes ved afgrænsning af et erstatningsspørgsmål.

Hvad dernæst angår spørgsmålet om, hvorvidt udkastets regler om ansvarsbegrænsning skal gælde for krigsskibe og andre statsskibe, kan henvises til, at sølovens regler om begrænsning af rederes ansvar, der bygger på Globalbegrænsningskonventionen af 1976 som ændret ved protokollen af 1996, ikke indeholder bestemmelser, der undtager disse skibe.

Efter udvalgets opfattelse vil det være rimeligt at lade krigsskibe og andre statsskibe have en tilsvarende ansvarsbegrænsning som for handelsskibe, og man foreslår derfor, at lade konventionens regler om ansvarsbegrænsning finde anvendelse på krigsskibe mv.

I medfør af udkastets § 227, litra d, [§ 227, nr. 4] finder reglerne også anvendelse på anden HNS-skade end skade på grund af forurening af miljøet, jf. § 211, stk. 2, litra c) [§ 211, stk. 2, nr. 3], såfremt HNS-skaden alene er opstået uden for en stats territorium, herunder søterritoriet, eller foranstaltninger er truffet med henblik på at afværge eller begrænse forureningsskade på sådant område uden hensyn til, hvor de nævnte foranstaltninger er truffet. Betingelserne for denne anvendelse overfor civile fartøjer er, at skibet er registreret i Danmark, at ejeren har sin sædvanlige

base eller hovedforretningssæde i Danmark, eller at begrænsningsfond i medfør af § 217 er oprettet i Danmark. Der er bortset fra det sidste krav tale om egentlige tilknytningskrav til Danmark. For at sidestille behandlingen af danske statsskibe og andre danske skibe mest muligt i denne forbindelse foreslås det, at disse HNS-skader også behandles efter reglerne i dette kapitel, når de hidrører fra statsskibe.

Hvad endelig forsikringspligten angår, har man fundet det naturligt at anvende princippet i lovudkastets § 219, stk. 3 på statsskibe. Det er unødvendigt at kræve forsikring af danske krigsskibe mv., og det vil være i strid med de internationale regler om disse skibes immunitet at forlange det af udenlandske krigsskibe mv.

Sølovsudvalget har overvejet spørgsmålet om, hvorvidt det ville være berettiget at medtage en forhøjet minimumsansvarsgrænse for statsskibe i lighed med bestemmelsen i § 181 om globalbegrænsning. Spørgsmålet, om en tilsvarende regel er hensigtsmæssig her, afhænger af, om denne særlige regel, der skyldes, at tonnagemålingsreglerne for visse typer af orlogsfartøjer ikke afspejler fartøjets skadespotentiale, kan begrundes i forhold til HNS-skader. § 181 blev medtaget pga. de af en ubåd påførte skader på trawl. I det pågældende tilfælde førte tonnagemålingsreglerne til en efter omstændighederne urimelig lav ansvarsgrænse. En ubåd vil imidlertid næppe medføre store mængder HNS-stoffer som last. Skulle statsskibe medføre HNS-stoffer som last, vil det efter al sandsynlighed være på fartøjer, som er indrettede til transport, og tonnagemålingsreglerne vil da sidestille disse skibe med den civile søfart. Udvalget fandt på denne baggrund, at man ikke kunne sidestille reglen i kapitel 9 om globalbegrænsning med reglerne i udkastet, og at der ikke var skellig grund til at give statsskibe negativ særbehandling her. Man valgte derfor ikke at medtage en sådan særregel i dette udkast.

Til § 229

Med henblik på at regulere eventuelle konflikter mellem de i udkastet fastsatte bestemmelser og Danmarks konventionsmæssige forpligtelser i øvrigt fastsætter denne bestemmelse, at dette kapitel ikke finder anvendelse, såfremt dette ville stride mod Danmarks konventionsmæssige forpligtelser over for stater, som ikke har tilsluttet sig HNS-konventionen.

Sådanne konflikter vil ikke kunne opstå i forhold til stater, som har tilsluttet sig HNS-konventionen, idet artikel 42 fastsætter, at konventionens regler skal gælde frem for mulige ældre konventionsbestemmelser. Derimod regulerer denne konventionsbestemmelse